

Uchwała Nr 4200/II/73/2023

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 24 kwietnia 2023 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Rajcza sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok

Na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 267 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) – II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca Bernadeta Dziedziak

Członkowie Tadeusz Stawowczyk

Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z uwagami** opinię o przedłożonym przez **Wójta Gminy Rajcza** sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Rajcza przedłożył Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach sprawozdanie roczne z wykonania budżetu gminy za 2022 rok, działając na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.). Sprawozdanie zostało przedstawione z zachowaniem ustawowego terminu.

II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach dokonał analizy przedłożonego sprawozdania i stwierdził, co następuje:

1. Budżet gminy na rok 2022 został uchwalony przez Radę Gminy Rajcza uchwałą Nr XLVIII/289/2021 z dnia 30 grudnia 2021 r. W przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok nie występują duże rozbieżności w stosunku do danych zawartych w sprawozdaniach złożonych przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 144 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 652). Występujące omyłki i błędy dotyczą m.in. następujących kwestii:

- w załączniku nr 16 ze środkami z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 wykazano planowane wydatki, których suma daje plan w kwocie 871.590 zł, a nie jak podano w podsumowaniu w wysokości 9.690.000 zł,
- w załączniku nr 14 środki z Funduszu Pomocy (dochody i wydatki), które powinny występować w rozdziale 85495 dodano do rozdziału 85295, co jest niezgodne ze sprawozdaniami budżetowymi Rb-27S i Rb-28S,
- wykazano niezgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S wykonanie w rozdziale 75023 w zakresie wydatków statutowych.

Nie wyodrębniono środków z zakresu ochrony środowiska, ale kwoty te zostały wskazane w opisie wykonania dochodów i wydatków, co Skład uwzględnił.

2. Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2022 rok zasadniczo zawiera dane i informacje wymienione w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tj. w szczególności:

a) wykonane dochody i wydatki, w szczególowości określonej jak w uchwale budżetowej, które wynosiły:

- dochody **59.689.479,75 zł**, tj. **91,1 %** planu,
- wydatki **61.602.817,82 zł**, tj. **88,6 %** planu.

Skład Orzekający stwierdził, że dochody bieżące wykonano na poziomie 91,8% planu, a dochody majątkowe na poziomie tylko 57,2%, natomiast wydatki bieżące wykonano na poziomie 89,2% planu, zaś wydatki majątkowe na poziomie 82,2% planu. Niepełne wykonanie dochodów występuje w wielu działach klasyfikacji budżetowej (400, 600, 630, 750, 756, 852, 853, 854, 900). W sprawozdaniu nie zawarto szczegółowego komentarza dotyczącego przyczyn niskiego wykonania niektórych dochodów i wydatków budżetu. Brak stosownego komentarza utrudnia dokonanie oceny

stanu realizacji budżetu Gminy w 2022 r. i może również świadczyć o błędach w planowaniu.

Wykonanie budżetu zamknęło się deficytem budżetowym w kwocie **-1.913.338,07 zł**, przy zaplanowanym deficycie w wysokości **-3.986.191,59 zł**.

Został spełniony wymóg wynikający z art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5- 8 tej ustawy, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, tj. wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o wskazane przychody jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym. W przypadku zaś równoważenia wydatków bieżących środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, ocena spełnienia zasady za rok poprzedzający rok budżetowy następuje po wyeliminowaniu kwot związanych z tymi środkami. **Za rok 2022 została osiągnięta nadwyżka operacyjna w kwocie 2.072.979,47 zł.** Skład Orzekający zwraca jednak uwagę, że osiągnięta nadwyżka operacyjna jest o 45% niższa od osiągniętej w 2021 r. i jest najniższą osiągniętą od 2016 roku. W sytuacji Gminy Rajcza która planuje zaciągać nowe zobowiązania dłużne, jest to niepokojąca okoliczność, albowiem odpowiednio wysoki poziom nadwyżki operacyjnej jest jej konieczny do spłaty i obsługi zadłużenia;

b) zawarto zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych /tj. środków unijnych i innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi/, dokonane w trakcie roku budżetowego;

c) przedstawiono stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich, z tym że zaleca się przedstawianie danych także w ujęciu do całego okresu realizacji programu wieloletniego, a nie tylko w ujęciu rocznym.

3. Zgodnie z art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2022 r. poz. 2519 z późn. zm.) w przedłożonym sprawozdaniu (s. 25) ujęto:

a) informację o dochodzie z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

b) niepełną informację o wydatkach poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, tj. bez wyszczególnienia kwot poszczególnych kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2–2c tej ustawy, co II Skład Orzekający podnosił już w uchwale Nr 4200/II/70/2022 z dnia 29 kwietnia 2022 r. w sprawie opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Rajcza sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2021 rok;

c) objaśnienia do powyższych danych.

4. W przedłożonym sprawozdaniu zostały zawarte również inne dane liczbowe i informacje, które obrazują wykonanie budżetu w 2022 roku pod względem finansowym i rzeczowym. Skład stwierdził, że w gminnym zakładzie budżetowym występuje ujemny stan środków obrotowych na koniec okresu w wysokości (-)36.471,40 zł, co zostało opisane w zał. nr 20 do sprawozdania, że m.in. środki na rachunku bankowym i należności nie są w stanie pokryć wszystkich niezbędnych zobowiązań tego zakładu, co wiąże się ze wzrostem bieżących kosztów utrzymania i jest w dużej mierze spowodowane przyjętymi taryfami w dniu 14 lutego 2022 r. przez Wody Polskie oraz tym że większość mieszkańców nie pobiera wody, ponieważ korzysta ze swoich studni.

5. Ze sprawozdania Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji – wynika, że stan zobowiązań Gminy według tytułów dłużnych, na koniec 2022 roku wynosił **6.364.105,92 zł**, co stanowiło **10,7 %** wykonanych dochodów.

6. Na koniec 2022 roku zachowana została obligatoryjna relacja wynikająca z regulacji zawartej w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Kształtowanie się powyższej relacji po wprowadzeniu wyników wykonania budżetu 2022 roku, ulega poprawie, jednakże wskaźnik w dalszym ciągu plasuje się na mało bezpiecznym poziomie, bo różnica do granicznego limitu jest stosunkowo niewielka. II Skład Orzekający podnosił również ten problem w uchwale Nr 4200/II/47/2022 z dnia 1 lutego 2023 r. w sprawie opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu Gminy Rajcza wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodnicząca II Składu Orzekającego

Bernadeta Dziedziak